HƯỚNG DẪN CHUẨN BỊ ĐẠI TRÀNG: HIỆN TẠI VÀ TƯƠNG LAI

BS. LÂM CẨM TÚ

ĐẶT VẤN ĐỀ

- Làm sạch toàn bộ lòng đại tràng (hay chuẩn bị nội soi đại tràng) là chuẩn bị rất cần thiết trước khi nội soi đại tràng.
- Hiện nay, phương pháp chuẩn bị đại tràng bằng thuốc được sử dụng rộng rãi do tính tiện lợi vượt trội của nó như tương đối an toàn, dung nạp tốt và hiệu quả.
- Tuy nhiên, một số trường hợp bệnh lý vẫn cần thụt tháo để làm sạch đại tràng: tắc ruột, bệnh nhân không uống được thuốc xổ…

CHUẨN BỊ TRỰC TRÀNG

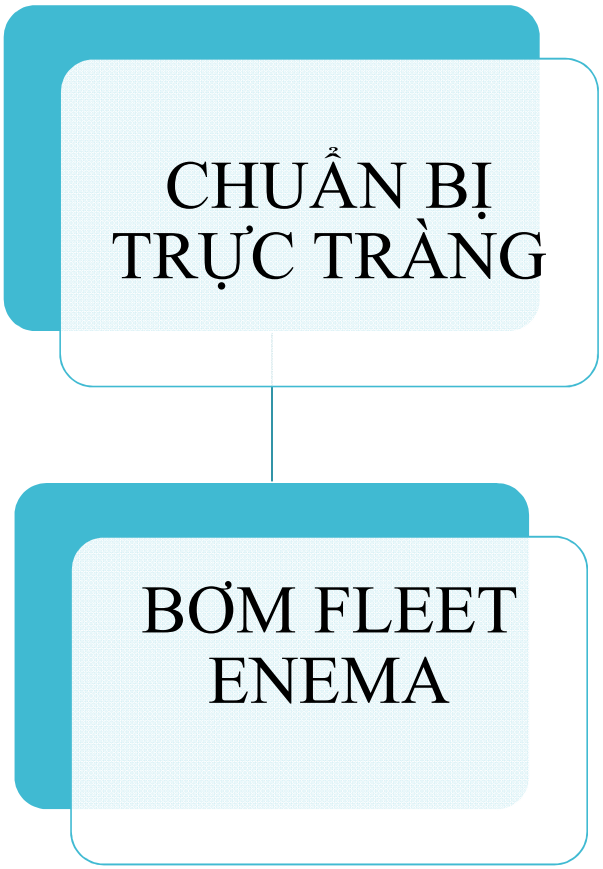

CHUẨN BỊ ĐẠI TRÀNG

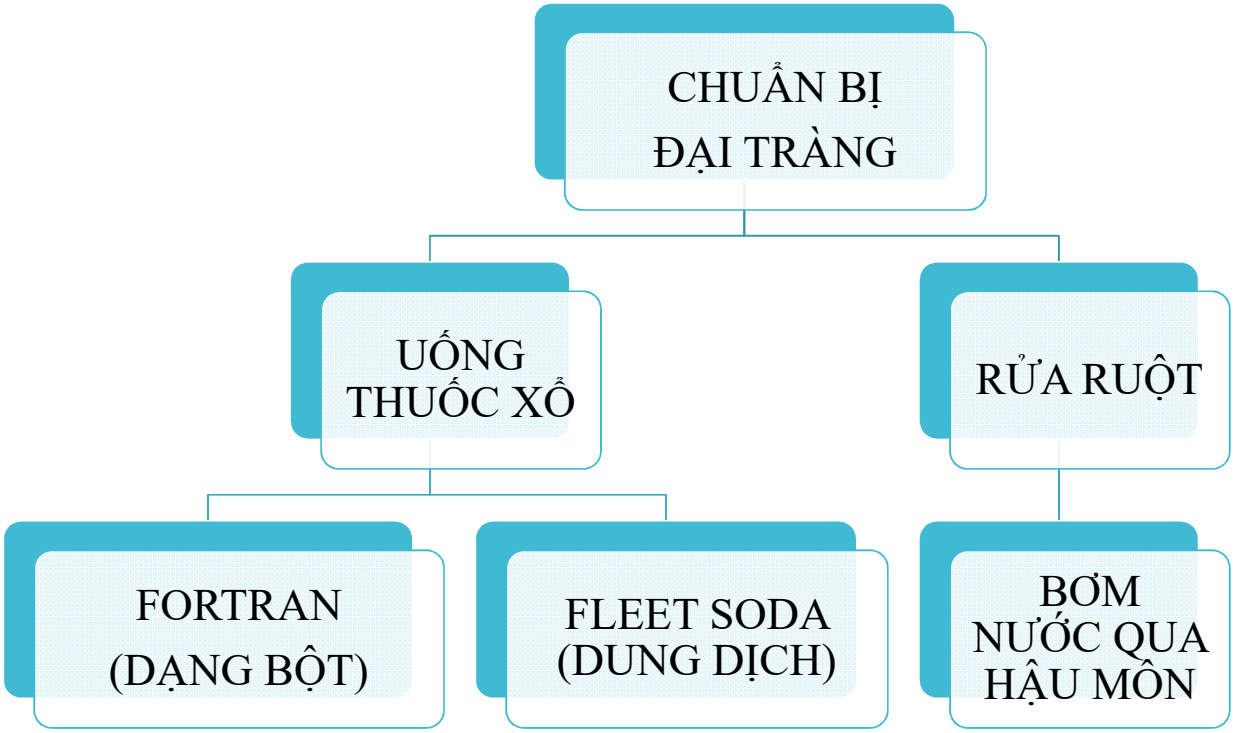

VẤN ĐỀ THAY ĐỔI CHẾ ĐỘ ĂN

- Là cần thiết
  - Nên ăn nhẹ, hạn chế ăn chất xơ trước soi một ngày
  - Hạn chế các loại trái cây có nhiều hạt: Thanh long, Ổi, Ớt …
- Làm quá trình chuẩn bị ruột tốt hơn
- Để bác sĩ dễ quan sát phát hiện các tổn thương nhỏ
- Dễ làm tắc nghẽn ống soi nếu hút phải các hạt nhỏ.

CÁC CHẾ PHẨM LÀM SẠCH ĐẠI TRÀNG

- Thuốc xổ: Fortrans, Phospha Soda, Fleet Soda, Tranfast.
- Phòng nội soi đang sử dụng: Tranfast và Fortrans
- Các trường hợp làm sạch đại tràng:
  - Chụp XQ đại tràng cản quang
  - Chụp CT đại tràng ảo
  - Nội soi đại tràng
  - Nội soi viên nang
  - Phẩu thuật đại trực tràng.
- Chống chỉ định: Suy tim nặng, tắc ruột…

CÁC PHƯƠNG PHÁP CHUẨN BỊ

- Có 2 phương pháp:
  - Chuẩn bị trong ngày: Uống 2 liều/ 2 giờ trước soi 4-6 giờ.
  - Chuẩn bị hai ngày (hay chia liều): chiều tối hôm trước soi uống 2 liều/ 2 giờ, sáng hôm soi uống tiếp 1 liều/ 1 giờ trước soi 3 giờ.
- Nhiều nguyên cứu cho thấy, chuẩn bị bằng cách chia liều thì tốt hơn chuẩn bị trong ngày.

FORTRAN

- Thuốc dạng bột.
- Thành phần : Macrogol, sodium sulfate, sodium bicarbonate, sodium chloride, postasium chloride.
- Cơ chế hoạt động của loại thuốc này là thẩm thấu. Khi uống vào thuốc làm tăng lượng dịch trong lòng ruột. Lượng dịch này không bị hấp thu mà sẽ đi ra ngoài cơ thể qua đường tiêu hoá
- Tác dụng phụ rất ít: Đau bụng, nôn mửa, buồn nôn, phát ban, ngứa da, sưng phù hoặc thậm chí sốc phản vệ (rất hiếm)

CÁCH UỐNG FORTRAN

- Mỗi gói thuốc được pha với 1 lít nước
- Uống 2 lít nước vào buổi tối trước khi nội soi và 1 lít vào buổi sáng của ngày thủ thuật.
- Người bệnh cần phải uống toàn bộ thuốc trước ít nhất 3- 4 giờ thực hiện thủ thuật.
- Tốc độ uống là 1 – 1,5 lít/giờ, tức là khoảng 250ml trong khoảng thời gian 10 – 15 phút. Tốc độ này có thể thay đổi tuỳ vào tình trạng của bệnh nhân.

FLEET SODA

- Thuốc dạng nước. Chai 45ml.
- Thành phần chính: Monobasic Natri phosphate 21,6g và dibasic natri phosphate 8,2g.
- Chống chỉ định: quá mẫn với các thành phần của thuốc, tắc nghẽn hay thủng đường tiêu hoá, táo bón ở trẻ <5 tuổi, chuẩn bị nội soi hay phẫu thuật đại tràng ở trẻ dưới 18 tuổi, suy thận, suy tim, phình đại tràng.

CÁCH UỐNG FLEET SODA

- Tối ngày trước khi làm thủ thuật uống 1 chai pha trong 1 ly nước (# 500ml) , sau đó uống thêm ít nhất 3 ly nước(# 1,5 lít).
- Buổi sáng ngày làm thủ thuật uống 1 chai pha trong 1 ly nước (# 500ml) , sau đó uống thêm càng nhiều nước càng tốt. Ngưng uống nước ít nhất 3 giờ trước khi làm thủ thuật.

TRANFAST

- Thuốc dạng bột. Thành phần: Macrogol 4000 64g, Natri sulfast 5,7g, Natri bicarbonat 1,680g, Natri clorid 1,460g, Kali clorid 0,750g.
- Cơ chế tác dụng: Thuốc nhuận trường thẩm thấu, Khi dùng đường uống chúng làm tăng lượng nước trong ruột, lượng nước trong ruột không được hấp thu nên có dụng xổ ruột

CÁCH UỐNG TRANFAST

- Mỗi gói pha với 1 lít nước. Uống 1- 1,5 lít mỗi giờ (# 250ml mỗi 10- 15 phút)
- Uống 2 lít nước vào buổi tối trước khi nội soi và 1 lít vào buổi sáng của ngày thủ thuật.
- Người bệnh cần phải uống toàn bộ thuốc trước ít nhất 3- 4 giờ thực hiện thủ thuật.

TRANFAST

- Chống chỉ định:

  Mẫn cảm với bất kì thành phần nào của thuốc

  Tổng trạng suy yếu: Tình trạng mất nước hay suy tim nặng

  Bệnh nhân có bán tắc hay tắc ruột

  Bệnh nhân có nguy cơ thủng hay thủng ruột

  Bệnh nhân liệt ruột

- Tương tác thuốc: Nên dùng các thuốc trước 2 giờ khi dùng Tranfast. Không uống thuốc khác trong và sau khi dùng Tranfast.
- Tranfast chỉ được chỉ định cho người lớn.

ĐÁNH GIÁ

ĐỘ SẠCH ĐẠI TRÀNG

Aronchick Scales

TABLE 3. Bowel preparation scales

Bowel prep name	Points	Description
Aronchick Scale*	5	Inadequate (repeat preparation needed)
	4	Poor (semisolid stool could not be suctioned and <90% of mucosa seen)
	3	Fair (semisolid stool could not be suctioned, but >90% of mucosa seen)
	2	Good (clear liquid covering up to 25% of mucosa, but >90% of mucosa seen)
	1	Excellent (>95% of mucosa seen)

BOSTON SCALE

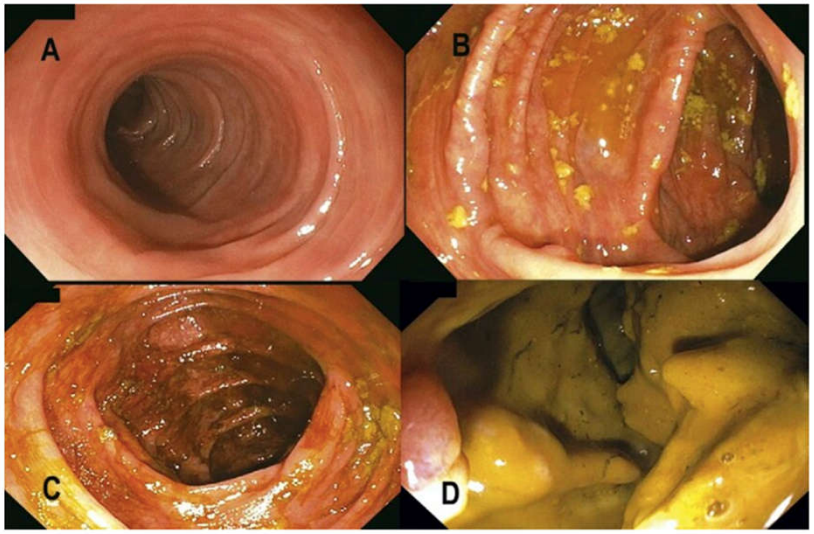

Đánh giá 3 phần:

- Manh tràng và Đại tràng lên
- Đại tràng góc gan, Đại tràng ngang, Đại tràng góc lách
- Đại tràng xuống, Đại tràng sigma, trực tràng

A: Điểm ruột được tính 3 điểm
B: Điểm ruột được tính 2 điểm
C: Điểm ruột được tính 1 điểm
D: Điểm ruột được tính 0 điểm

Tổng điểm của thang điểm Boston: 0 → 9
Tổng điểm < 3: Chuẩn bị ruột kém
Tổng điểm 4– 5 : chuẩn bị ruột trung bình
Tổng điểm 6-7 : Chuẩn bị ruột tốt
Tổng điểm >= 8 : Chuẩn bị ruột rất tốt

OTTAWA SCALE

Ottawa Bowel Prep Scale rating for each colon segment†	4	Inadequate (solid stool not cleared with washing and suctioning)
	3	Poor (necessary to wash and suction to obtain a reasonable view)
	2	Fair (necessary to suction liquid to adequately view segment)
	1	Good (minimal turbid fluid in segment)
	0	Excellent (mucosal detail clearly visible)
Ottawa Bowel Preparation Scale rating for the amount of fluid in the whole colon†	2	Large amount of fluid
	1	Moderate amount of fluid

Đánh giá 3 phần:

- Manh tràng và Đại tràng lên
- Đại tràng góc gan, Đại tràng ngang, Đại tràng góc lách
- Đại tràng xuống, Đại tràng sigma, trực tràng

Tổng điểm của thang điểm OTTAWA: 0 → 14

Tổng điểm Ottawa >=8 : chuẩn bị ruột không đầy đủ

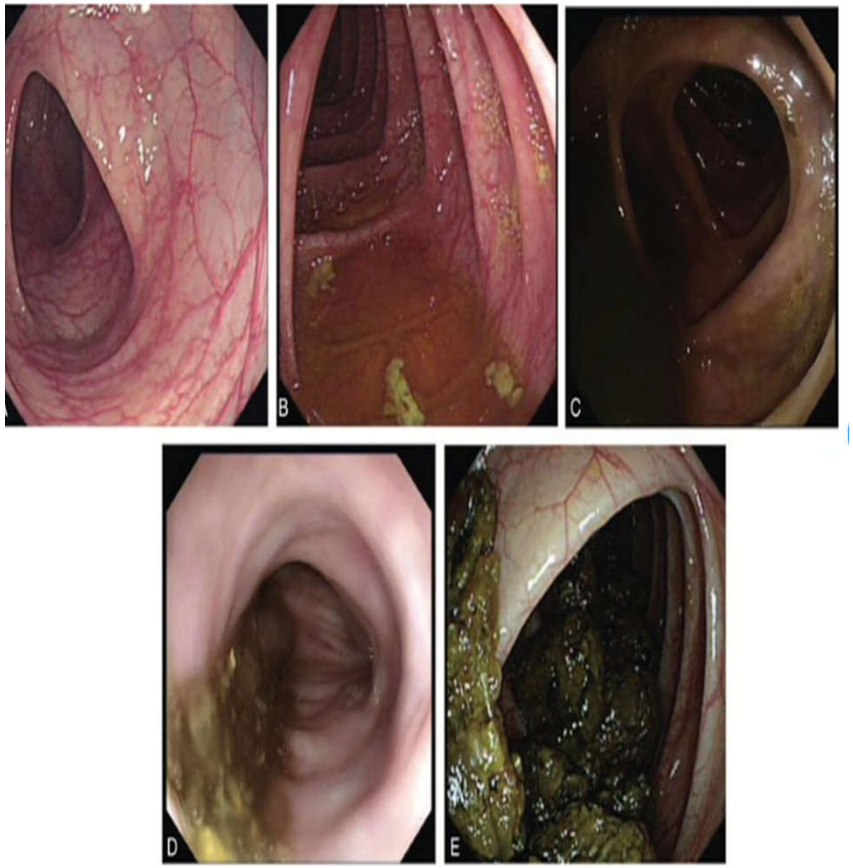

A: 0 điểm, Hoàn hảo
B: 1 điểm, Có 1 ít chất lỏng trong suốt, không hút
C: 2 điểm, Còn chất lỏng, cần hút để quan sát niêm mạc
D: 3 điểm, Còn phân lỏng cần rửa và hút để quan sát
E: 4 điểm, Còn phân rắn, không rửa được

Đánh giá chung về dịch trong lòng đại trự tràng:

- Không có dịch: 0 điểm
- Còn ít dịch : 1 điểm
- Còn nhiều dịch: 2 điểm

BỆNH NHÂN TỰ ĐÁNH GIÁ

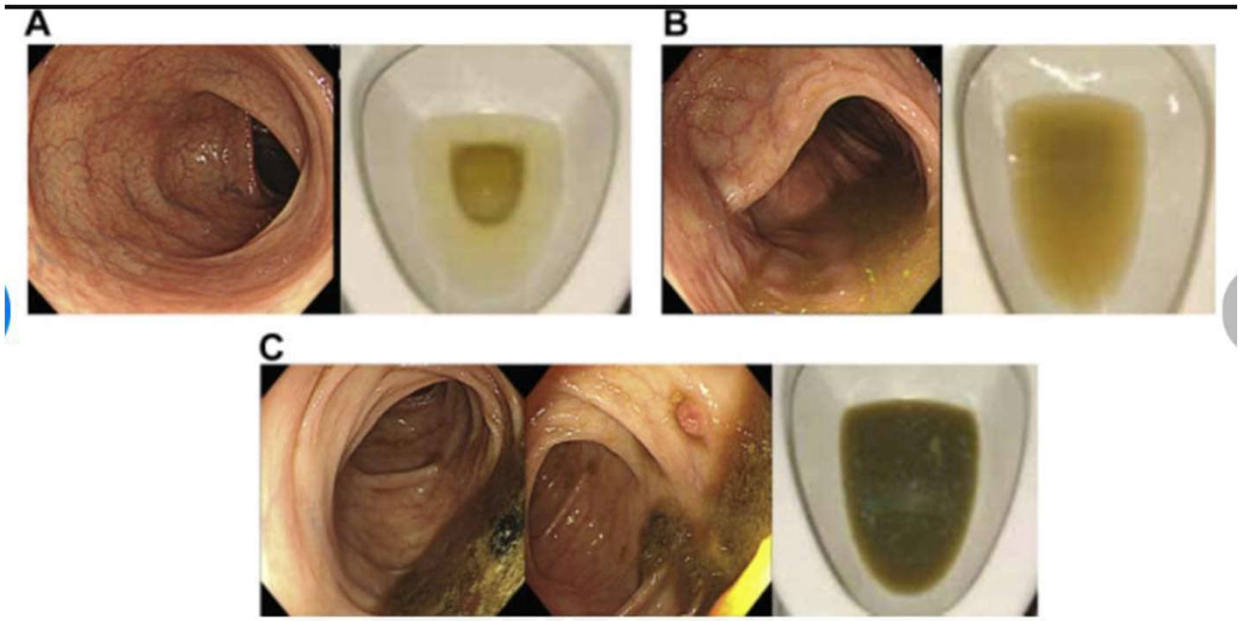

A: Chuẩn bị ruột tốt, đi cầu nước trong
B: Chuẩn bị ruột khá, đi cầu còn phân lỏng
C: Chuẩn bị ruột kém, đi cầu còn phân đục

PHIẾU HƯỚNG DẪN CHUẨN BỊ ĐẠI TRÀNG THƯỜNG

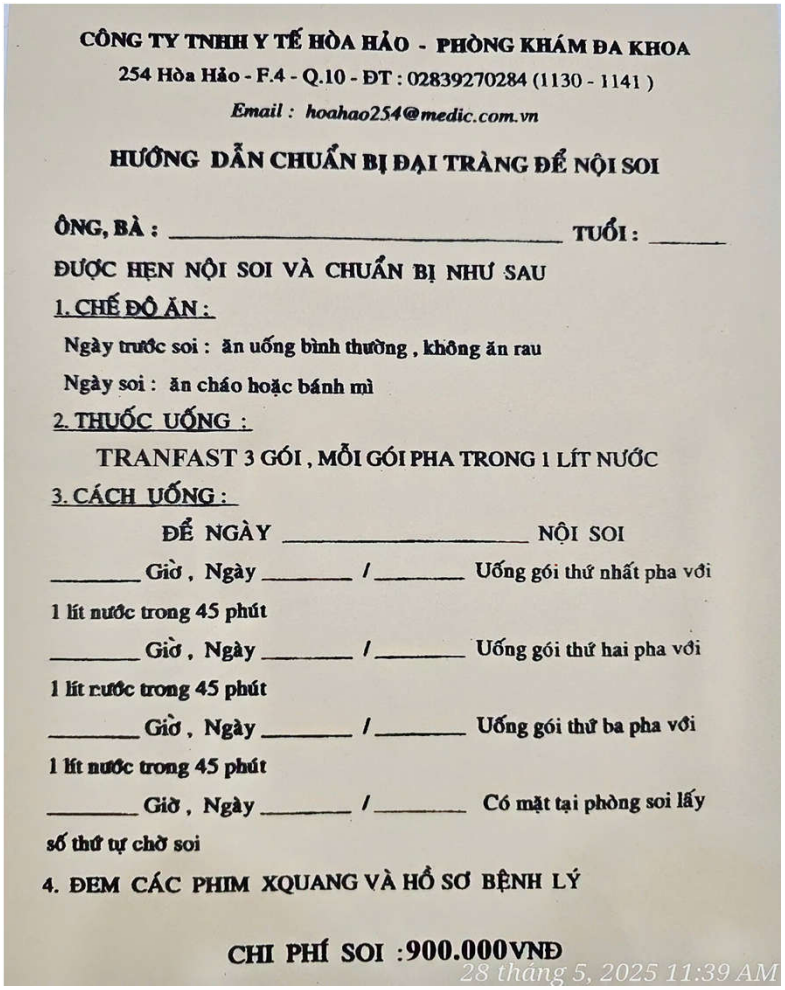

CÔNG TY TNHH Y TẾ HÒA HẢO - PHÒNG KHÁM ĐA KHOA

254 Hòa Hảo - F.4 - Q.10 - ĐT : 02839270284 (1130 - 1141)

Email : hoahao254@medic.com.vn

HƯỚNG DẪN CHUẨN BỊ ĐẠI TRÀNG ĐỂ NỘI SOI

ÔNG, BÀ : _____ TUỔI : _____

ĐƯỢC HẸN NỘI SOI VÀ CHUẨN BỊ NHƯ SAU

1. CHẾ ĐỘ ĂN :

Ngày trước soi : ăn uống bình thường , không ăn rau

Ngày soi : ăn cháo hoặc bánh mì

2. THUỐC UỐNG :

TRANFAST 3 GÓI , MỖI GÓI PHA TRONG 1 LÍT NƯỚC

3. CÁCH UỐNG :

ĐỂ NGÀY _____ NỘI SOI

_____ Giờ , Ngày _____ / _____ Uống gói thứ nhất pha với 1 lít nước trong 45 phút

_____ Giờ , Ngày _____ / _____ Uống gói thứ hai pha với 1 lít nước trong 45 phút

_____ Giờ , Ngày _____ / _____ Uống gói thứ ba pha với 1 lít nước trong 45 phút

_____ Giờ , Ngày _____ / _____ Có mặt tại phòng soi lấy số thứ tự chờ soi

4. ĐEM CÁC PHIM XQUANG VÀ HỒ SƠ BỆNH LÝ

CHI PHÍ SOI :900.000VNĐ

28 tháng 5, 2025 11:39 AM

PHIẾU HƯỚNG DẪN CHUẨN BỊ ĐẠI TRÀNG GÂY MÊ

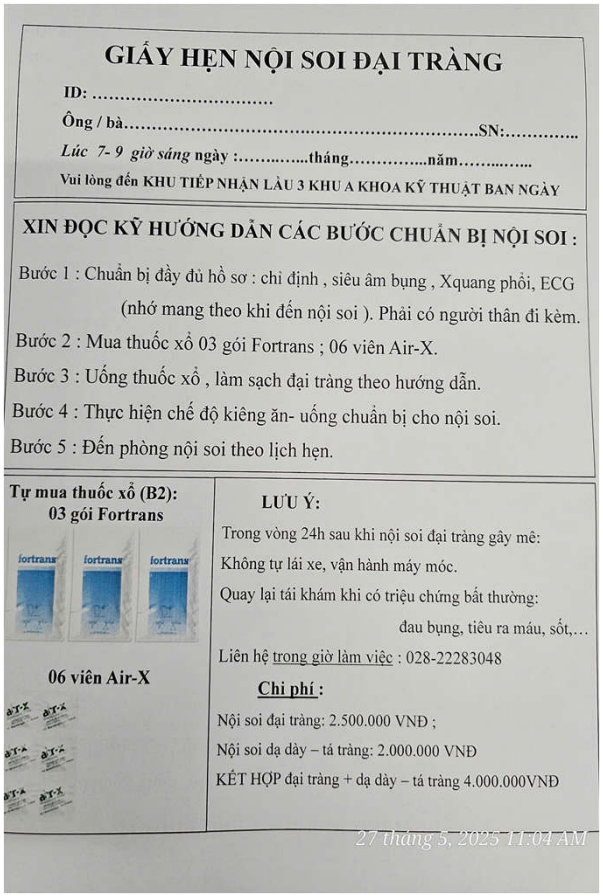

GIẤY HẸN NỘI SOI ĐẠI TRÀNG

ID: .....

Ông / bà.....SN:.....

Lúc 7- 9 giờ sáng ngày :.....tháng.....năm.....

Vui lòng đến KHU TIẾP NHẬN LẦU 3 KHU A KHOA KỸ THUẬT BAN NGÀY

XIN ĐỌC KỸ HƯỚNG DẪN CÁC BƯỚC CHUẨN BỊ NỘI SOI :

Bước 1 : Chuẩn bị đầy đủ hồ sơ : chỉ định , siêu âm bụng , Xquang phổi, ECG (nhớ mang theo khi đến nội soi). Phải có người thân đi kèm.

Bước 2 : Mua thuốc xổ 03 gói Fortrans ; 06 viên Air-X.

Bước 3 : Uống thuốc xổ , làm sạch đại tràng theo hướng dẫn.

Bước 4 : Thực hiện chế độ kiêng ăn- uống chuẩn bị cho nội soi.

Bước 5 : Đến phòng nội soi theo lịch hẹn.

Tự mua thuốc xổ (B2):
03 gói Fortrans

06 viên Air-X

LƯU Ý:

Trong vòng 24h sau khi nội soi đại tràng gây mê:

Không tự lái xe, vận hành máy móc.

Quay lại tái khám khi có triệu chứng bất thường: đau bụng, tiêu ra máu, sốt,…

Liên hệ trong giờ làm việc : 028-22283048

Chi phí :

Nội soi đại tràng: 2.500.000 VNĐ ;

Nội soi dạ dày – tá tràng: 2.000.000 VNĐ

KẾT HỢP đại tràng + dạ dày – tá tràng 4.000.000VNĐ

27 tháng 5, 2025 11:04 AM

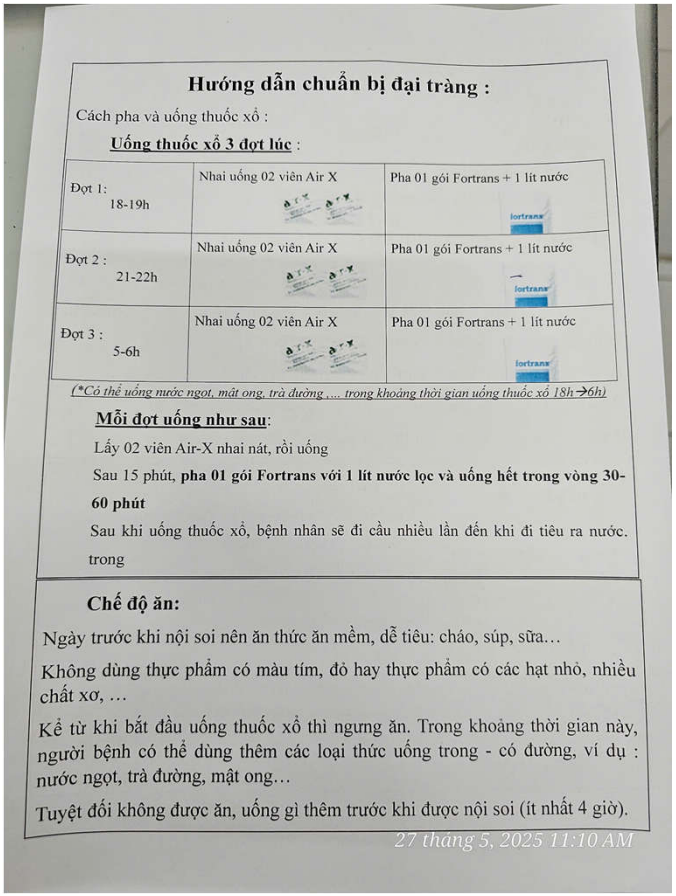

Hướng dẫn chuẩn bị đại tràng :

Cách pha và uống thuốc xổ :

Uống thuốc xổ 3 đợt lúc :

Đợt 1: 18-19h	Nhai uống 02 viên Air X	Pha 01 gói Fortrans + 1 lít nước
Đợt 2 : 21-22h	Nhai uống 02 viên Air X	Pha 01 gói Fortrans + 1 lít nước
Đợt 3 : 5-6h	Nhai uống 02 viên Air X	Pha 01 gói Fortrans + 1 lít nước

*(*Có thể uống nước ngọt, mật ong, trà đường .... trong khoảng thời gian uống thuốc xổ 18h→6h)*

Mỗi đợt uống như sau:

Lấy 02 viên Air-X nhai nát, rồi uống

Sau 15 phút, **pha 01 gói Fortrans với 1 lít nước lọc và uống hết trong vòng 30-60 phút**

Sau khi uống thuốc xổ, bệnh nhân sẽ đi cầu nhiều lần đến khi đi tiêu ra nước. trong

Chế độ ăn:

Ngày trước khi nội soi nên ăn thức ăn mềm, dễ tiêu: cháo, súp, sữa…

Không dùng thực phẩm có màu tím, đỏ hay thực phẩm có các hạt nhỏ, nhiều chất xơ, …

Kể từ khi bắt đầu uống thuốc xổ thì ngưng ăn. Trong khoảng thời gian này, người bệnh có thể dùng thêm các loại thức uống trong - có đường, ví dụ : nước ngọt, trà đường, mật ong…

Tuyệt đối không được ăn, uống gì thêm trước khi được nội soi (ít nhất 4 giờ).

27 tháng 5, 2025 11:10 AM

TƯƠNG LAI

CHUẨN BỊ ĐẠI TRÀNG

THUỐC VIÊN SUTAB

- Viên thuốc chuẩn bị đại tràng SUTAB (Sodium sulfate, magnesium sulfate, potassium chloride) đã được FDA chấp thuận vào ngày 10 tháng 11 năm 2020.
- Tỉ lệ làm sạch đại tràng của SUTAB là 92,4% so với thuốc xổ truyền thống là 89,3%.
- Tỉ lệ BN hài lòng của SUTAB là 71,6% so với thuốc xổ truyền thống là 59,8%.
- Đối với nội soi đại tràng trong tương lai , 78% bệnh nhân cho biết họ sẽ yêu cầu SUTAB một lần nữa.
- Không dùng viên SUTAB cho trẻ em.

THUỐC VIÊN SUTAB

- Liều lượng và cách dùng: BN cần dùng 2 liều SUTAB (24 viên), mỗi liều 12 viên với lượng nước bổ sung tương ứng.
- Ngày 1: Buổi tối trước ngày soi uống liều 1, uống từng viên một với nước, uống hết 12 viên thuốc trong vòng 15 – 20 phút. Sau đó 30 phút uống thêm 500ml nước, tiếp theo 30 phút uống thêm 500ml nước.
- Ngày 2: (#6 giờ trước khi nội soi) uống liều thứ 2 giống như liều 1. sau đó mỗi 30 phút uống thêm 500ml nước.
- Hoàn thành tất cả các viên SUTAB và nước tương ứng ít nhất 2 giờ trước khi nội soi đại tràng

THUỐC VIÊN SUTAB

- Chống chỉ định: Tắc nghẽn đường tiêu hoá, thủng ruột, viêm đại tràng nhiễm độc, ứ dịch dạ dày.
- Cảnh báo và thận trọng: Rối loạn nước và điện giải, rối loạn nhịp tim, động kinh, suy thận.
- Tác dụng không mong muốn: buồn nôn, nôn, chướng bụng, đau bụng trên.

THUỐC UỐNG SUFLAVE

- Suflave được FDA chấp nhận vào ngày 15/06/2023.
- Thuốc dạng bột, có thêm gói hương vị kèm theo có vị chanh – chanh dây rất dễ uống.
- Thành phần: Polyethylene glycol 3350, Natri sulffast, Kali clorua, Magie sulfast và Natri clorua.
- Cơ chế: thuốc thẩm thấu, tăng hấp thu nước vào ruột, làm tăng thể tích nước, giảm độ đặc của phân, làm phân lỏng và xổ ra ngoài.

CÁCH UỐNG SUFLAVE

- **Ngày 1, Liều 1: Buổi tối trước khi nội soi đại tràng**
- Một liều Suflave tương đương với một chai cộng với một gói tăng cường hương vị.
- Mở 1 gói tăng hương vị và đổ vào 1 trong những chai được cung cấp.
- Đổ đầy nước ấm vào bình đã cung cấp đến vạch. Sau khi đậy nắp bình, lắc nhẹ nhàng, có thể để lạnh dễ uống hơn.
- Uống 250 mL dung dịch sau mỗi 15 phút cho đến khi hết bình.
- Uống thêm 500 mL nước vào buổi tối.
- Nếu buồn nôn, đầy hơi hoặc đau bụng, hãy tạm dừng hoặc giảm tốc độ uống dung dịch và uống thêm nước cho đến khi các triệu chứng giảm bớt.

CÁCH UỐNG SUFLAVE

- **Ngày 2, Liều 2: Sáng ngày Nội soi đại tràng (5 đến 8 giờ trước khi nội soi đại tràng và không sớm hơn 4 giờ kể từ khi bắt đầu Liều 1)**
- Lặp lại các bước của Ngày 1 bằng cách sử dụng gói và chai còn lại từ bộ Suflave.
- Uống thêm 500 mL nước vào buổi sáng.
- Ngừng uống chất lỏng ít nhất 2 giờ trước khi nội soi đại tràng.

KẾT LUẬN

- Chuẩn bị đại tràng thật sạch tuỳ thuộc vào bệnh nhân và điều dưỡng hướng dẫn:
  - Đ/V Bệnh nhân:
    - Tuân thủ chế độ ăn uống.
    - Uống thuốc xổ đúng liều và đúng thời gian. Thuốc xổ dễ uống thì bệnh nhân dễ tuân thủ hơn
    - Số lần đi tiêu > 5 lần thì tốt
    - Thời gian uống < 3 giờ thì rất tốt
  - Đ/V điều dưỡng hướng dẫn:
    - Xem trước các Kết quả ECG, Siêu âm bụng xem có chống chỉ định uống thuốc xổ không.
    - Hướng dẫn kỹ bệnh nhân về chế độ ăn và liều lượng uống thuốc xổ.

CHUẨN BỊ ĐẠI TRÀNG KHÔNG SẠCH

- Nội soi sẽ bỏ sót những tổn thương nhỏ như u dưới niêm, polyp nhỏ, sang thương ung thư sớm..
- Bệnh nhân nội soi đại tràng sẽ đau nhiều hơn.
- Thời gian nội soi đại tràng sẽ kéo dài hơn.
- Chụp XQ đại tràng cản quang, CT đại tràng ảo, nội soi viên nang sẽ bỏ sót tổn thương hoặc khó phân biệt tổn thương hơn.
- Bệnh nhân có thể chuẩn bị ruột lại.
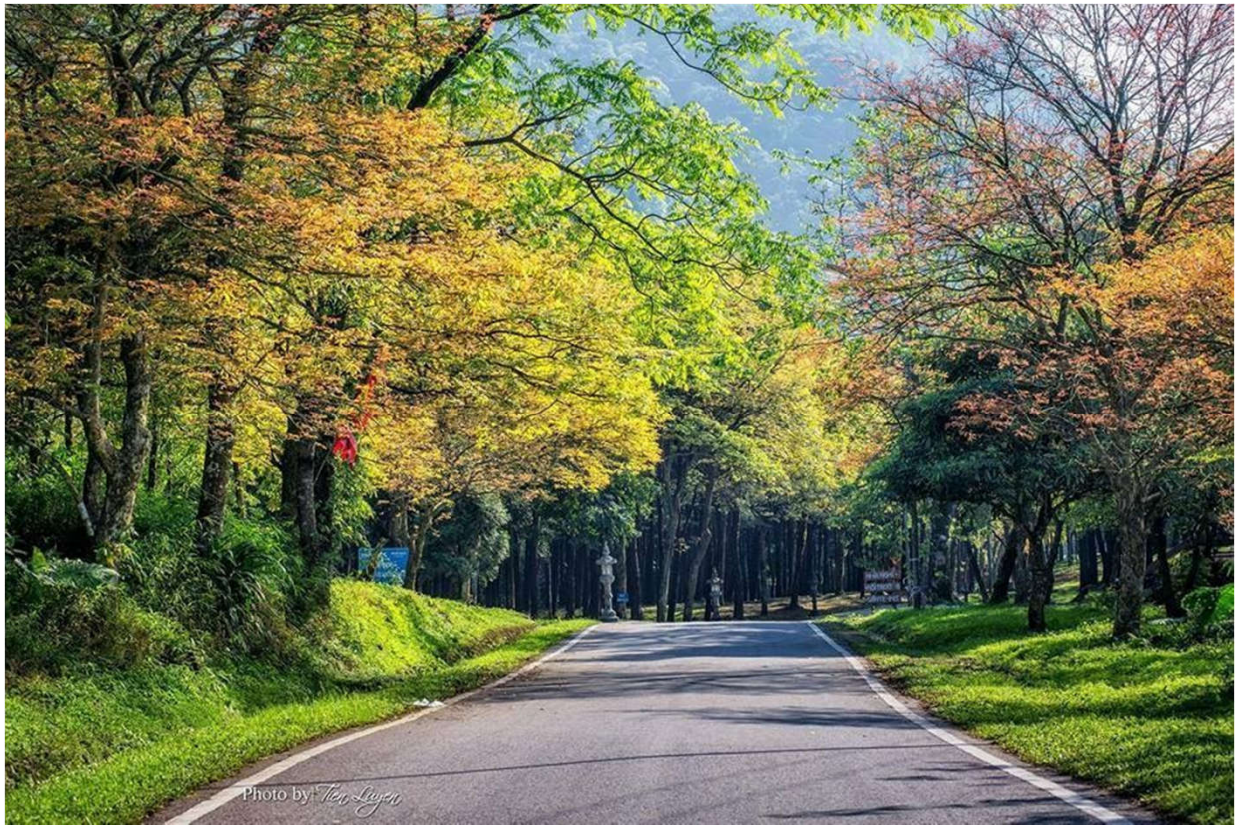
XIN CHÂN THÀNH CẢM ƠN